

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

підприємництва і торгівлі

Протокол № 19 від «20» червня

2016

Зав. кафедри

_____ О.Є. Бавико

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА»

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник:

Роженко О.В.,

старший викладач кафедри підприємництва і
торгівлі

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
Семестр	8
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	2
Лекції, годин	10
Практичні/ семінарські, годин	
Лабораторні, годин	20
Самостійна робота, годин	60
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3
самостійної роботи студента	5
Вид контролю	залік

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - - поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними практичних навичок формування дієвої бізнес-моделі на різних стадіях розвитку підприємства

Завдання - озброїти студентів сучасними знаннями теорії формування бізнес-моделі підприємства та практичними навиками методології бізнес- моделювання та оцінки якості управління бізнес-процесами, з метою забезпечення ефективної діяльності організації в умовах ринкової економіки

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	срс
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Основи бізнес-моделювання підприємства					
Тема 1. Бізнес-процеси, їх характеристика	10	1	1		8
Тема 2. Процесна бізнес-модель підприємства	10	1	1		8
Тема 3. Основи моделювання бізнес-процесів на основі сучасних програмних продуктів	11	1	2		8
Тема 4. Методологія управління якістю бізнес-процесів	11	1	2		8
Разом за змістовим модулем 1	42	4	6		32
Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства					
Тема 5. Ресурсна бізнес-модель підприємства	11	1	4		6
Тема 6. Ресурсна бізнес-модель підприємства	11	1	2		8
Тема 7. Матрична бізнес-модель підприємства	14	2	4		8
Тема 8. Компетентнісна («3D») бізнес-модель підприємства	12	2	4		6
Разом за змістовим модулем 2	48	6	14		28
Усього годин	90	10	20		60

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Години
1	Семінар – розгорнута бесіда Класифікація бізнес-моделей підприємства та їх еволюція	1
2	Семінар запитань і відповідь Оцінка ефективності управління бізнес-процесами	1
3	Семінар – дискусія Нотації створення бізнес-процесів	2
4	Семінар з виконанням практичних задач Інструменти управління якістю бізнес-процесів	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Задача оптимального розподілу сировинних ресурсів на підприємстві. Розробка плану оптимального розподілу сировинних ресурсів	4
6	Семінар з виконанням практичних задач Формування інформаційної бізнес-моделі підприємства	2
7	Семінар з виконанням розрахункових задач Економічні матричні моделі в оцінці ефективності діяльності підприємства. Формування матричної бізнес-моделі підприємства в зовнішньому середовищі	4

8	Семінар з виконанням розрахункових задач Методологічний підхід до формування 3Д бізнес-моделі підприємства. Побудова 3Д бізнес-моделі підприємства	4
---	---	---

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Добір статистичної інформації та складання на її підставі таблиць та графіків.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занятя	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Основи бізнес-моделювання підприємства			
Семінар – розгорнута бесіда Класифікація бізнес-моделей підприємства та їх еволюція	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: особливості формування бізнес-моделі підприємства в умовах динамічного зовнішнього середовища. Джерела [3, 5, 6, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар запитань і відповідь Оцінка ефективності управління бізнес-процесами	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: еволюція організації бізнесу; управління бізнес-процесами підприємства; класифікація бізнес-процесів підприємства. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар – дискусія Нотації створення бізнес-процесів	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: еволюція організації бізнесу; управління бізнес-процесами підприємства; класифікація бізнес-процесів підприємства. 2. Самотестування. 3. Підготовка до понятійного диктанту.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семінар з виконанням практичних задач Інструменти управління якістю бізнес-процесів	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: методологічний інструментарій управління якістю окремих бізнес-процесів. Джерело [1, 2, 3, 5, 9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Змістовий модуль 2. Методологічні основи бізнес-моделювання підприємства			
Семінар з виконанням практичних задач Задача оптимального розподілу сировинних ресурсів на підприємстві. Розробка плану оптимального розподілу сировинних ресурсів	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: ресурсний підхід в управлінні підприємством Сутність, види і структура ресурсів підприємства Залежність результативності діяльності підприємства від ресурсів. Джерело [1, 2, 3]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Семинар з виконанням практичних задач Формування інформаційної бізнес-моделі підприємства	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: інформаційне середовище економічної діяльності підприємства Інформаційні системи: розвиток, види, характеристика. Джерело [3,4]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар з виконанням розрахункових задач Економічні матричні моделі в оцінці ефективності діяльності підприємства. Формування матричної бізнес-моделі підприємства в зовнішньому середовищі	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: матричні інструменти в системі управління підприємством. Джерело [3, 5, 6]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей
Семинар з виконанням розрахункових задач Методологічний підхід до формування 3Д бізнес-моделі підприємства. Побудова 3Д бізнес-моделі підприємства	6	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: етапи формування компетентісної бізнес-моделі. Джерело [1, 2, 3]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації доповіді.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, заслуховування та обговорювання доповідей

7. Результати навчання

1	Знання основних видів бізнес-моделей підприємства
2	Знання сучасних принципів формування різних типів бізнес-моделей
3	Розуміння механізмів та інструментів сучасних методологій моделювання бізнес-процесів підприємства
4	Уміння оцінювати ефективність діючої і прогнозованої бізнес-моделі підприємства
5	Уміння здійснювати вибір методологій формування ефективної бізнес-моделі
6	Уміння застосовувати методичний апарат та інструментарій бізнес-моделювання
7	Уміння аналізувати бізнес-процеси та оцінювати якість управління ними для подолання розриву між стратегічним баченням бізнесу і практичної його реалізацією, а також постійного розвитку, модифікації і своєчасного внесення змін в бізнес-моделі підприємства

8. Форми навчання

Лекції, семінарські та практичні заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Залік

10. Розподіл балів, які отримують студенти протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1	5		1			6
Тема 2	5		1			6
Тема 3	5	2	1			8
Тема 4	5	2	1		20	28
Разом змістовий модуль 1	20	4	4		20	48
Змістовий модуль 2						
Тема 5	5	2	1			8
Тема 6	5	2	1			8
Тема 7	5	2	1			8
Тема 8	5	2	1		20	28
Разом змістовий модуль 1	20	8	4		20	52
Усього модуль 1	40	12	8		40	100

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Бочарников В.П. Fuzzy-технология: Математические основы. Практика моделирования в экономике [Текст]. – СПб.: «Наука» РАН, 2001. – 328 с.
- 2 Державний стандарт України «Система управління якістю. Основні положення та словник» (ISO 9000/2000, IDT). – К.: Держстандарт України, 2001. – 40 с.
- 3 Фролова Л.В. Формирование бизнес-модели предприятия: учебник / Л.В.Фролова, Е.В. Кравченко - К.: Центр учебной литературы, 2012. - 384 с.
- 4 Ильин В. В. Моделирование бизнес – процессов. Практический опыт разработчиков [Текст].- М.: ООО «И. Д. Вильямс», 2006. – 176 с.
- 5 Клейнер Г.Б. Системная парадигма и теория предприятия [Текст]// Вопросы экономики, 2002. №10. С. 47-69
- 6 Робсон М., Уллах Ф. (1997) Практическое руководство по реинжинирингу бизнес-процессов [Текст]. — М.: Аудит, "Юнити". — 2005. - 224 с.

Допоміжна

- 6 Кальянов Г.Н. Теория и практика реорганизации бизнес – процессов, М.: «Синтег», 2000 г. - 223с.
- 7 Репин В.В.Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес процессов[Текст] / В.В. Репин, В.Г. Елиферов. – М.: Стандарты и качество, 2005.- 278 с.
- 8 7 нот менеджмента. Настольная книга руководителя [Текст]. Изд. 7 е, перераб. и доп. / Под ред. В.В. Кондратьева. – М.: Эксмо, 2008. -396с.
- 9 Круглов М.Г. Менеджмент качества как он есть [Текст] / М.Г. Круглов, Г.М. Шишков. – М.: Эксмо, 2006.-274с.

- 10 10. Менеджмент процессов [Текст]/ Пер. с нем. Под ред. Й. Беккера, Л. Вилкова, В. Таратухина, М. Кутлера, М. Роземанна. – М.: Эксмо, 2007.- 448с.

Інформаційні ресурси

- 11 Анализ и реинжиниринг бизнес-процессов [Электронный ресурс]// Режим доступа: www.CALS.ru
- 12 <http://www.das-management.info/> - Журнал DAS-management
- 13 <http://www.cfin.ru/> - Журнал корпоративній менеджмент
- 14 Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
- 15 Офіційний веб-сайт Європейський науковий фонд [Електронний ресурс] // Режим доступу: <<http://www.esf.org/>>